

Kirjastot.fi:n ohjausryhmän kokous 23.4.2007

Helsingin kaupunginkirjasto, pääkirjasto, kokoushuone 1, klo 10.15-14.50.

Läsnä:

Hannu Taskinen, puheenjohtaja
Ulla Ikäheimo
Ritva Nurminoro
Janne Ranta
Ari Rouvari
Anni Saari
Tarja Takaranta
Marita Turpeinen
Tiina Viik
Erkki Lounasvuori
Matti Sarmela
Nina Granlund, muistion laatija

Paikalla kohdasta 3 eteenpäin myös:
Barbro Wigell-Ryynänen
Robin Fortelius

1. Ilmoitusasiat

Ohjausryhmän puheenjohtaja Hannu Taskinen ilmoitti ohjausryhmälle jäävänsä eläkkeelle syksyllä 2007. Ohjausryhmän puheenjohtajan roolista hän vapautuu 1.6.2007 ja hänen tilallaan puheenjohtajana aloittaa johtava suunnittelija Erkki Lounasvuori. Hannun työtehtävät siirtyvät muutenkin Lounasvuorelle.

Ohjausryhmä toivotti uuden jäsenenä, AMKIT-konsortiota edustavan Tarja Takarannan tervetulleeksi. Tarja tuli ohjausryhmään muihin tehtäviin siirtyneen Katri Väänttisen tilalle.

Ilmoitusasiana käsiteltiin myös Nina Granlundin osallistumista 12.4.2007 Firenzessä Informare a distanza 2.0 –konferenssiin. Nina kertoi Firenzen Scandicci-istituutin järjestästä tilaisuudesta, jossa esiteltiin verkkotietopalveluita sekä teoreettisemmalta kannalta että käytännössä. Paikalla oli puhujia Italiasta, Iso-Britanniasta, Yhdysvalloista ja Suomesta. Varsin kiinnostavia olivat web 2.0:n välineitä käsittelevät luennot. Niissä kuultiin ehdotuksia siitä, miten kirjasto voisi kehittää palveluitaan suuntaan, johon muutkin verkon palvelut ovat kääntyneet. Kuvaus konferenssistä ja linkit materiaaliin löytyvät Kirjastot.fi:n Kirjastoala-kanavan Matkakertomukset osasta, <http://www.kirjastot.fi/kirjastoala/matkakertomukset/raportit/firenze/> . Nina Granlundin esittelemät suomalaiset palvelut Kysy kirjastonhoitajalta ja iGS ja niiden kehityssuunnitelmat saivat kiinnostuneen vastaanoton.

Erkki Lounasvuori kertoi, että Yleisten kirjastojen neuvoston seuraavassa kokouksessa (24.04.2007) esitetään perustettavaksi neuvostoon verkkopalvelutyöryhmä, joka tarkoitus on ottaa kantaa yleisten kirjastojen verkkopalveluiden suunnitteluun ja toteutukseen. Työryhmä on tarpeen nykyisessä tilanteessa, jossa mm. yhteisöllisyys verkkopalveluissa herättää monenlaisia suunnitelmia ja projekteja. Näiden koordinointi on

tärkeää. Erittäin merkittävää olisi päästä toteuttamaan projekteja yhteisinä, eli valtakunnallisina. Verkkopalvelutyöryhmästä ei ole tarkoitus luoda pysyvää. Ohjausryhmässä oltiin sitä mieltä, että ryhmän perustaminen kuulostaa hyvältä ajatukselta. Ritva Nurminoro kannatti ajatusta lämpimästi: hänen mielestään keskitettyihin hankkeisiin on syytä panostaa. Myös ministeriö on alkanut suosia enemmänkin keskitettyjä, kaikki hyödyttäviä hankkeita. Anni Saari ja Ritva Nurminoro korostivat, että mm. runotietokanta sekä kirjailijatietokannat ovat sellaisia hankkeita, jotka tulisi toteuttaa yhteisesti, jotta päällekkäiseltä työltä vältyttäisiin ja säästettäisiin kustannuksissa. Erkki Lounasvuori totesi, että nämä kaksi asiaa ovat sellaisia, joihin odotetaan verkkopalvelutyöryhmän kannanottoa. Hannu Taskinen totesi, että Yleisten kirjastojen neuvoston tehtävä ja asema ovat etabloituneet, joten sen kannanotoilla on merkitystä päätöksiä tehtäessä.

2. Kirjastot.fi-toimintakertomus ja -tilinpäätös 2006

Matti Sarmela esitteli Kirjastot.fi:n toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 2006. Vuonna 2006 tapahtui toimituksessa yksi henkilönvaihdos: musiikki-kanavan toimittajaksi siirtyi Heikki Poroila. Musiikkikirjastoille suunnattu kanava vaihtoi nimensä Musiikkikirjastot-kanavaksi. Lisäksi Kalle Varila on tuottanut materiaalia Kirjastoautot-osioon. Toimituksen avuksi palveluiden tuottamisessa saatiin Kysy kirjastonhoitajalta – palvelun valtakunnallisen toimittajan (Tuula Valkeapää, Helsingin kaupunginkirjasto) lisäksi Linkkikirjaston osa-aikainen toimittaja (Tiina Gräsbeck, Helsingin kaupunginkirjasto).

Matti kertoi Frank-monihaun laajentuneen (180 tietokantaa), Kysy kirjastonhoitajalta – palvelun vastausten määrän lisääntyneen sekä esitteli tilastoja. Uudet hankkeet, nuorten portaali ja kirjallisuusportaali, olivat vuonna 2006 selvitysvaiheessa. Niiden tarkempi suunnittelu ja toteutus käynnistetään vuonna 2007. FinnOnto-projektin yhteydessä toteutettiin vuonna 2006 Opas, semanttisen Kysy-palvelun prototyyppi. Semanttista vastausliittymää kehitetään edelleen vuonna 2007. Kysy kirjastonhoitajalta – palvelun arkiston vastauskortteihin liitettiin Palaute-linkki, jonka pohjalta saatiin selville, että asiakkaat haluavat mielellään osallistua palveluun antamalla tarkennuksia vastauksiin ja kommentoimalla. Tätä puolta kehitetään edelleen vuonna 2007. Tiedonhaun porttiin tehtiin englanninkielinen HKLJ-sanasto, ja sen pohjalle rakentuva SFL, SearchFindLocate, julkistettiin tammikuussa 2007. Fonon julkistaminen siirtyi vuodelle 2007.

Matti totesi Kirjastot.fi:n osoittautuneen Taloustutkimuksen tekemässä Julkishallinnon verkkopalveluiden käyttötutkimus 2006 -haastattelututkimuksessa yhdeksi Suomen tunnetuimmista julkisista verkkopalveluista.

3. Kirjastot.fi-toimintasuunnitelma 2007

Matti Sarmela esitteli Kirjastot.fi:n toimintasuunnitelmaa vuodelle 2007. Hän totesi, että budjetti on jaoteltu osiin, joissa on erikseen huomioitu Tiedonhaun portti, Frank-monihaku, Fono, yhteisen verkkopalveluiden käytön tilastoinnin kehittäminen sekä semanttinen Kysy-sovellus Opas, jolla on erillinen rahoitus. Erkki kertoi, että semanttiseen Kysy-sovellukseen haetaan myös kansainvälistä rahoitusta, koska hanke on myös kansainvälisesti varsin merkittävä.

a) Kirjastot.fi-uudistus

Isompi Kirjastot.fi-uudistus saadaan käyntiin vuonna 2007. Teknisesti ylläpidossa siirrytään Meteor 2:n kesän 2007 aikana. Kirjastot.fi-kokonaisuuden sisällöllisen ja rakenteellisen uudistuksen määrittely on aloitettu huhtikuussa 2007. Semanttista sovellusta kehitetään käytettäväksi myös muualle sivustoon.

Kirjastot.fi-kokonaisuudistuksen pohjaksi on tutkittu mm. tilastoja ja palautteita, jotta on voitu selvittää, mitkä ovat haetuimmat asiat sivustossamme. Niitä ovat edelleen tiedonhakuun liittyvät palvelut sekä Suomen kirjastojen yhteystiedot. Nämä on erityisesti pidetty mielessä uudistusta mietittäessä. Uudistuksen tavoitteena on tehdä palvelua tunnetummaksi, houkuttelevammaksi sekä helpommaksi käyttää mm. siirtymällä palvelukeskeisyydestä asiointikeskeisyyteen. Lisäksi käyttäjän mahdollisuuksia osallistua lisätään.

Puheenjohtaja pyysi ohjausryhmää ottamaan kantaa uudistuksen tavoitteisiin. Ohjausryhmä katsoi tavoitteet järkeviksi. Hannu Taskinen pohdiskeli, mitä mielenkiintoisella designilla tarkoitettiin ja totesi mielenkiintoisuuden olevan suhteellinen käsite. Matti Sarmela totesi, että designia kehittämään otetaan graafinen suunnittelija, jonka ehdotusten pohjalta edetään. Marita Turpeinen oli sitä mieltä, että graafisen suunnittelijan palkkaaminen on hyvä ajatus. Kaiken kaikkiaan todettiin, että kehittäminen on verkkopalveluiden elinehto. Lisäksi Sarmela mainitsi, että koska kokonaisuus on kehittymässä osittain erinäköisiksi osiksi, pyritään luomaan jokin näkyvästi yhdistävä elementti, joka selkeästi osoittaa, että osat kuuluvat Kirjastot.fi-palvelukokonaisuuteen.

Myös tuotantotekniikoita hajautetaan: nuorten portaali toteutetaan avoimella Drupal-tekniikalla ja KirjastoWiki MediaWikillä. Kirjallisuusportaalin tekniikasta ei vielä ole tehty päätöksiä.

Haasteellisimpia tehtäviä uudistuksessa on pohtia, voitaisiinko tiedonhaku toteuttaa yhden luukun palveluna. Oppaan kaltainen tekstiä analysoiva sovellus voisi hyvinkin mahdollistaa sen, että asiakas kirjoittaa yhteen ruutuun kysymyksen ja sovellus tarjoaa hänelle esim. vastausarkistosta tai palautteiden arkistosta valmiin, aiemmin samankaltaiseen kysymykseen laaditun vastauksen tai Tiedonhaun portin kaltaisella hakutekniikalla tehdyn tiedonhaun tuloksen.

Janne Ranta tiedusteli aikataulusta. Matti totesi, että määrittelytyö on meneillään, mutta että aikatauluista on vaikea sanoa mitään varmaa.

b) Työasemien varaus, käyttäjähallinnan uudistus

Kirjastot.fi:n kautta jaettava ilmainen työasemien varausjärjestelmä on pilotoitavana Aurassa. Käyttäjähallinnan uudistus on monimutkaistunut ja venynyt, koska siihen halutaan liittää ominaisuuksia, joiden toteuttaminen venyy (kirjastojen Active directory -kytkennät).

c) Fono.fi, Musiikkia aiheesta

Hannu Taskinen kertoi, että Fono.fi:n julkistaminen on siirtynyt vuoden vaihteesta loppukevääseen. Se on tällä hetkellä testikäytössä. Matti näytti Fono.fi:n ominaisuuksia käytännössä. Ulla Ikäheimo tiedusteli, miten usein tiedot päivittyvät Fono.fi:n. Hannu vastasi, että tämä asia ei vielä ollut aivan selvillä, mutta päivitys tulee tapahtumaan joko

päivittäin tai viikottain. Musiikkietokannoista todettiin vielä, että Tampereen kaupunginkirjasto on saanut avustusta Musiikkia aiheesta –tietokannan sisällön toteuttamiseen. Projektin aikataulusta ei ole vielä tietoa. Tietokanta tulee sijaitsemaan Kirjastot.fi:n Musiikkikirjastot-osassa.

d) Thp

Erkki Lounasvuori kertoi, että englanninkielinen HKLJ-sanasto ja Tiedonhaun portti, SearchFindLocate valmistuivat tammikuussa 2007. Tiedonhaun portin kehitys on vielä avoin: Kirjastot.fi:n kokonaisuudistus vaikuttaa myös Tiedonhaun porttiin kokonaisuutena. Todennäköisesti Thp:n hakutekniikkaa tullaan käyttämään hyväksi uudistuksen myötä laajemmin kokonaisuudessa. Itsenäisenä projektina Thp on olemassa vielä vuoden 2007, jonka jälkeen se nivoutuu Kirjastot.fi:hin.

e) Frank-monihaku

Erkki Lounasvuori kertoi Frankin kehityksestä. Siihen on tehty pieniä parannuksia käyttäjäpalautteen pohjalta jatkuvasti. Palveluun on liitetty uusia tietokantoja ja sen käyttö lisääntyy. Frankia paikannuspalveluna aiotaan tarjota kaikissa yhteyksissä, joissa aineiston paikannusta kaivataan. Frankiin kohdistuu myös sellaisia kehitystoiveita, jotka olisivat omiaan yhteiseen nimekerekisterin palveluina. Yhteistä nimekerekisteriä ei vielä Suomessa ole. Kesän kynnyksellä pidetään erityinen Frank-kehittämisspäivä.

f) Verkkotietopalvelun kehittäminen, Kirjastot.fi-chat

Matti Sarmela ja Erkki Lounasvuori totesivat verkkotietopalvelun olevan kehittämisen tärkein kohde. Semanttinen vastaussovellus on työn alla ja kysymisen mahdollisuus pyritään intergoimaan kaikkeen asiointiin Kirjastot.fi-kokonaisuudessa.

Vuoden 2007 alussa Kysy kirjastonhoitajalta –palvelussa tehtiin käyttäjäkyselyt sekä asiakkaille että vastaajille. Nina Granlund kertoi, että kyselyistä saatiin paljon hyödyllistä tietoa kehittämiseen. Muun muassa yhteisöllisiä ominaisuuksia lisätään. [Kyselyihin ja niiden yhteenvetoihin](#) löytyvät linkit sekä ohjausryhmän sivuilta että Kirjastoala-kanavalta.

Vuoden 2007 alussa valmistui myös selvitys Kysy kirjastonhoitajalta –palvelun ja iGS:n yhteistyön kehittämisestä. Yhteistyö aloitetaan käytännössä semanttisen sovelluksen kehittämisellä siten, että palveluiden arkistot yhdistetään suureksi tietämystietokannaksi ja materiaaliin tarjotaan uusi, semanttinen haku sekä asiakkaille että vastaajille. Yhteensä uudessa arkistossa tulee olemaan noin 50 000 valmista vastausta (osa suljetussa arkistossa vain vastaajien käytössä).

Kirjastot.fi-chat on valmis ja testattavana tällä hetkellä Seinäjoella. Testaajia on liittymässä mukaan enemmänkin. Myös ohjausryhmän tiedoksi annettiin, että kaikki halukkaat kirjastot saavat osallistua chatin pilotointiin ilmoittautumalla toimitukseen.

g) Nuorten verkkopalvelu

Matti Sarmela kertoi nuorten portaalin tilanteesta. Uusi verkkopalvelu on rajattu nuorten palveluksi, lapsille suunnattu verkkopalvelu jää toistaiseksi odottamaan vuoroa. Nuorten projektiin palkattu suunnittelija Matti Lassila on aloittanut maaliskuun alussa

Kirjastot.fi:ssa. Hän tekee läheistä yhteistyötä mm. Helsingin kaupunginkirjaston lasten- ja nuorten sivustosta vastaavan Sari Tammisen kanssa. Nuorten portaali pyritään julkaisemaan vuonna 2007.

Ohjausryhmässä pidettiin hyvänä sitä, että lasten ja nuorten projektit on erotettu toisistaan, koska lapset ja nuoret käyttäjäryhminä kaipaavat erilaisia palveluita. Pohdittiin sitä, millä keinoin kirjastot saisivat nuoria houkuteltua palveluidensa käyttäjiksi, koska nuorille on tarjolla jo paljon, suosittuja verkkopalveluita. Matti Sarmela ja Janne Ranta totesivat, että yhteistyö Ylen x-stagen kanssa voisi tuottaa toivottua hedelmää. Yleen aiotaankin olla yhteydessä. Robin Fortelius totesi, että vastaava ruotsinkielinen palvelu toteutettaneen yhteistyössä Ylen kanssa, koska sen ylläpitoon ei ole resursseja Kirjastot.fi-toimituksessa.

Barbro Wigell-Ryynänen suositteli ohjausryhmälle luettavaksi uutta [SPLQ](#):a, jonka teemana ovat nuorten kirjastopalvelut.

h) KirjastoWiki

Erkki Lounasvuori esitteli [KirjastoWikin](#) etenemistä. KirjastoWiki on ollut n. kuukauden Lasipalatsin palvelimella, eli se on periaatteessa jo käytössä. Parhaillaan ollaan miettimässä sitä, millaiseksi palvelun rakenne kehittyy. Wikimäinen ulkomuoto on Erkin mielestä hyvä säilyttää, koska se on selkeä ja ihmisille tuttu. KirjastoWiki on Kirjastot.fi:lle alisteinen palvelu, joka täydentää Kirjastot.fi:n muuta sisältöä. Erityisesti yhteisöllisten ominaisuuksien kehittäminen on KirjastoWikin kautta edistettävä asia. KirjastoWikiin luotuja osioita ovat Kirjasto omin sanoin, Kirjastohistoria, Kirjastohankkeet- ja projektit. Myös esim. matkakertomuksia ja muita kirjastojen julkaisuja olisivat luonteva lisä KirjastoWikiin.

Kirjailijätietokantaa Wikipediassa pidettiin edelleen hyvänä ajatuksena. Asiaa suunnitellaan yhteistyössä kaunokirjallisuuden verkkopalvelu -hankkeen kanssa.

Erkki Lounasvuori oli osallistunut Wikipedian 10-vuotisjuhlaseminaariin. [Videot seminaarin esityksistä](#) ovat katsottavissa Kirjasto 10:n sivuilta.

Janne Ranta piti Wikiä järkevänä tekniikkana ja helppona työkaluna. Selkeyden ja helpon lähestyttävyyden arveltiin laskevan osallistumiskynnystä ja aktivoivan myös kirjastolaisia.

4. Kirjallisuuden verkkopalvelu -hanke

Matti Sarmela esitteli kirjallisuuden verkkopalvelu –hankkeen edistymistä. Hanketta esiteltiin edellisessä kokouksessa ja kaiken kaikkiaan se nivoutuu viimevuotiseen kevätkokouksessa tehtyyn periaatepäätökseen, jonka mukaan Kirjastot.fi panostaa erityisesti kaunokirjallisuuden verkkopalveluiden kokoamiseen ja tuotantoon. Matti mainitsi, että kirjallisuusportaalin selvitystyön tekijä Carl-Alex Spåre aloittaa heinäkuussa 2007. [Hankkeen](#) edistymistä voi seurata KirjastoWikissä.

Matti Sarmelan näkemyksen mukaan hankkeessa on selvitettävä muutama merkittävä asia: kirjailijätietokantojen yhdistäminen sekä runotietokanta. Kirjailijätietokantoja on maassa paljon ja olisi varsin tärkeää saada näitä tietoja kootuksi. Kirjastot.fi:n näkökulmasta kaunokirjallisuuden verkkopalvelu olisi oikea paikka yhteiselle kirjailijätiedolle. Tekniikka voisi olla jokin avoin, helposti käytettävissä oleva, esim. Drupal

tai Wiki. Runotietokanta taas on ollut kirjastoväen haaveissa vuosikymmenen ajan, mutta se on kaatunut tekijänoikeusongelmiin. SKS julkistaa huhtikuussa vanhojen runojen tietokannan ja Lahdessa on tehty ulkomaisten runojen käännöstietokanta, mutta kokonaisuus on vaikea. Lisäksi selvitettävä asia on, kuinka kaunokirjallisuuden takautuva asiasanoitus voitaisiin toteuttaa niin, että sitä ei tarvitsisi erikseen tehdä jokaiseen aineistotietokantaan.

Kaunokirjallisuushanke synnytti keskustelua ohjausryhmässä: kaikki korostivat sitä, että yhteistyö olisi erittäin suotavaa kaunokirjallisuuden tietokantoja suunniteltaessa. Nykyinen tilanne, jossa on ajautettu siihen, että kirjastot kokoavat kukin tahollaan samankaltaisia tietoja omiin tietokantoihinsa, on turhauttava. Olisi hyvin tärkeää, että tiedot saataisiin yhteen paikkaan: tämä ehkäisisi ylimääräistä työtä sekä helpottaisi tiedonhakua. Anni Saari korosti, että asia on juuri nyt varsin ajankohtainen, kun kaunokirjallisuuden asemaa kirjastotyössä on alettu tuoda esiin, mm. aikuisvinkkauksen avulla. Janne Ranta totesi Ylen odottavan runotietokantaa: Ylessä tehdään runohakuja varsin paljon. Matti Sarmela tähdensi, että kirjastoilla on kaunokirjallisuuden alalla suunnaton määrä erikoistietämystä ja tämän asiantuntemuksen tulisi saada ansaittua näkyvyyttä myös kirjastojen verkkopalveluissa, erityisesti valtakunnallisissa, yhteisissä palveluissa.

5. FinnOnto, YSO, Onki

Erkki kertoi uutisia FinnOnto-projektista, erityisesti YSO:n tilanteesta sekä Onki-selaimesta. FinnOnto on vielä ainakin vuodet 2007-2008 tutkimusympäristönä keskeinen. [YSO](#) julkaistaan huhtikuussa koekäyttöön. Siinä jokaisella käsitteellä on oma Url, joka helpottaa ontologioiden käytettävyyttä esim. tiedonhaussa. Myös perinteinen YSA tulee olemaan yhteydessä YSO:on, joten valmiit kuvailut ovat käyttökelpoisia semanttisessa webissä. Ulla Ikäheimo kertoi, että YSO:n testiversio on vasta pohja ja että sitä kehitetään vielä huomattavasti. Myös erikoisalojen sanastot ontologisoidaan ja niille luodaan yhteydet YSO:on.

Ontologioilla ja semanttisella hakutekniikalla tulee olemaan suuri merkitys tiedonkäsittelyn ja -haun tekniikoissa. Esim. Meteorin ollaan rakentamassa Onki-selainta, joka toteutetaan Connexorin Machinese -nimisellä sovelluksella. Erkki näytti Machinesen toimintaa ohjausryhmälle. Matti Sarmela vastasi kysyttäessä, että semanttisen sovelluksen valmistumisesta Meteorin käyttöön ei ole vielä tarkkoja aikatauluja. Määrittelytyö aloitetaan toukokuussa. Toiveena on, että Machinese saataisiin käyttöön vuoden lopussa.

6. Yleisten kirjastojen verkkopalveluiden tilastointi

Matti Sarmela esitteli projektia, jonka tarkoituksena on tuottaa kirjastoille yhteismitallinen verkkoasiointia tilastoiva mittari. Kirjastojen tuottavuuskäyrät ovat alkaneet fyysisten käyntien vähetessä laskea ja verkkoasiointia ei ole tilastoitu. Tämän vuoksi yksittäiset kirjastot ovat ottaneet käyttöönsä verkkokäyntien mittauksen, mutta mittarit ovat olleet keskenään erilaisia. Jotta kirjaston todellinen käyttö saataisiin luotettavasti mitattua ja dokumentoitua, on syytä kehittää yhteinen tapa mitata verkkokäyntejä. Matti kertoi, että hanke pyrittiin saamaan kaikkien kirjastosektoreiden yhteiseksi, mutta paljastui, että Kansalliskirjastossa tarvitaan niin erilaisia mittareita, että yhteinen hanke tällä erää viivästyy. Yleisillä kirjastoilla on kuitenkin kiire saada omat mittarinsa kuntoon, joten Yleisten kirjastojen keskuskirjasto lähtee vetämään hanketta. Pyrkimyksenä on saada yhteinen mittaustapa käyttöön vuoden 2008 alusta lähtien, jotta vuodelle 2008 saataisiin

yhteismitalliset verkkoasiointitilastot. Matti esitteli käytännön toteutusvaihtoehtoja. Niitä olivat Web Traffic Monitor, TNS Metrix, Google Analytics sekä open source -sovellukset. Edetä täytyisi seuraavasti: valitaan mittauspalvelu, kirjastot asentavat verkkosivuilleen elementit, joista käynnit lasketaan ja aletaan mitata. Seuraavaksi on tarkoitus kilpailuttaa yllä mainitut palvelut. Ritva Nurminoro arveli, että monilla kirjastoilla tulee olemaan vaikeata osata asentaa tagit sivuilleen. Matti Sarmela totesi, että moni kirjasto ei myöskään pääse itse asentamaan sivuilleen tageja, vaan kunnan verkkosivujen ylläpitäjän täytyy tehdä se. Tiina Viik mainitsi, että osassa kunnista kyse on ostopalveluista. Joka tapauksessa ohjausryhmä totesi, että nämä käytännön ongelmat ovat voitettavissa, koska verkkopalvelujen laskeminen on kirjastoille elintärkeää.

7. Yhteinen nimekerekisteri

Erkki Lounasvuori ja Matti Sarmela puhuivat yhteisestä nimekerekisteristä. Yhteinen nimekerekisteri on pitkäaikainen haave, jonka olemassaolo helpottaisi monia toimintoja suomalaisten kirjastojen palveluissa. Yhteisen nimekerekisterin ympärille olisi helppo rakentaa tärkeitä lisäpalveluita, joita esim. nyt suunnitellaan erilliseen kirjallisuusportaaliin. Nimekerekisteri olisi hyvä rakentaa jonkin olemassa olevan aineistorekisterin ympärille. Luonteva ratkaisu olisi Fennica. Toisaalta, jos ajateltaisiin, että nimekerekisteri olisi saman tien laajemmassa, globaalissa ympäristössä, se voitaisiin rakentaa Worldcat:iin, joka on jo olemassa oleva tietokanta. Fennicakin on Worldcat'issa jo ennestään. Esim. Saksassa luodaan kansallista rekisteriä Worldcat:iin. Valinta olisi siinä mielessä hyvä, että Worldcat'issa olisi jo valmiina monia hyödyllisiä ominaisuuksia sekä yhteisöllisiä piirteitä. Erkki näytti Wordcatin ominaisuuksia.

Ari Rouvari totesi, että yhteistä nimekerekisteriä pohditaan myös Kansalliskirjastossa. Siellä globaaliin luetteloon sijoitettua kansallista nimekerekisteriä ei pidetä hyvänä vaihtoehtona. Joka tapauksessa todettiin, että esim. aineiston kuvailu olisi erittäin hyvä saada yhteiseen nimekerekisteriin. Vaikkapa kaunokirjallisuuden takautuva luettelointi olisi parhaiten järjestetty siten.

Matti Sarmela pohti, mikä on tällaisen asian virallinen käsittelyjärjestys. Hannu Taskinen oli sitä mieltä, että kirjastomaailman päätäntävaltaa esim. yleisten kirjastojen osalta käyttää Yleisten kirjastojen neuvosto ja ehkäpä uusi verkkopalvelutyöryhmä olisi sopiva taho ottamaan kantaa yhteiseen nimekerekisteriin. Lisäksi todettiin, että Kirjastot.fi:n ohjausryhmä on itse asiassa ainoa eri kirjastosektorien yhteinen taho, ja että asiaa on näin ollen ehdottomasti syytä käsitellä täälläkin.

8. Kuntakanava

Matti Sarmela esitteli Kuntakanavaa, jonka 6:sta kanavasta yksi on Kirjastokanava. Nettiv on kaupallinen palvelu, jonka kehittämiseen Kirjastot.fi osallistuu tuottamalla sisältöä ja tuomalla Kirjastokanavan sisältöä näkyviin omille sivuilleen. Maksullisen Kirjastokanavan sisällöiksi on tarkoitus tuottaa kirjailijahaastatteluja, kirjavinkkausta, satutunteja sekä lisäksi kirjastoalan täydennyskoulutusta. On perustettu työryhmä, joka pohtii kirjastoväen kantaa asiaan. Ryhmään kuuluvat Maija Berndtson, Sinikka Sipilä, Maisa Lovio, Seppo Verho, Matti Sarmela ja Erkki Lounasvuori. Kuntakanavan kaupallisuus ja sen luoja Arto Tuominen herättivät vilkasta keskustelua ohjausryhmässä. Ritva Nurminoro oli ollut alkuvaiheessa mukana projektissa, mutta silloin asiat eivät oikein vielä edenneet. Erkki Lounasvuori oli sitä mieltä,

että tämänkaltaisen väline (nettiv) puuttuu kirjastolta ja Kirjastokanavan materiaali tuotetaan sellaisessa muodossa (video, kuva, ääni), jota kirjasto ei vielä ole pystynyt hyödyntämään. Nyt on hänen mielestään oiva tilaisuus osallistua tähän projektiin, jotta nämäkin välineet saadaan käyttöön. Matti Sarmela totesi, että mm. kirjastonkäytön opetus sekä alan sisäinen opastus voitaisiin toteuttaa videoina. Anni Saari epäili, että videointi saattaa karkottaa satutuntien pitäjät ja kirjavinkkaajat, mutta Barbro Wigell-Ryynänen toisaalta kertoi, että jotkut ovat varsin innostuneitakin tämän kaltaisesta väylästä, esimerkkinä mm. draamaryhmä, joka tekee videoita vinkkausta. Ari Rouvari ihmetteli sitä, että kirjastoväki ei kavahtanut tämän palvelun kaupallisuutta, vaikka kaupallisuus sinänsä kirjastoissa on perinteisesti koettu varsin negatiivisena asiana. Lopuksi todettiin, että on hyvä kokeilla myös tällaista välinettä ja että se, millaista hyötyä kokeilusta on saatavissa, jää nähtäväksi.

9. Muita asioita

Ohjausryhmän puheenjohtaja Hannu Taskinen, joka jää pois ohjausryhmän puheenjohtajuudesta tämän kokouksen jälkeen, kiitti ohjausryhmää yhteistyöstä ja toivotti sille hyvää jatkoa. Myös ohjausryhmä kiitti pitkäaikaista ja ansiokasta puheenjohtajaansa. Todettiin, että syksyn kokouksen ajankohta päätetään myöhemmin.

Puheenjohtaja päätti kokouksen 14.50.